

VYZNAČENÍ NAVRHOVANÝCH ZMĚN

Změna zákona o Vězeňské službě a justiční strážci České republiky

§ 1

Úvodní ustanovení

(1) Zřizuje se Vězeňská služba České republiky (dále jen "Vězeňská služba"), která zajišťuje výkon vazby, výkon zabezpečovací detence a výkon trestu odnětí svobody a v rozsahu stanoveném tímto zákonem ochranu pořádku a bezpečnosti při výkonu soudnictví a správě soudů a při činnosti státních zastupitelství a Ministerstva spravedlnosti (dále jen "ministerstvo").

(2) Vězeňská služba je ozbrojeným bezpečnostním sborem. Řídí ji generální ředitel Vězeňské služby (dále jen "generální ředitel"), kterého jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti (dále jen "ministr"). Generální ředitel odpovídá ministrovi za činnost Vězeňské služby.

(3) Vězeňská služba je správním úřadem a účetní jednotkou.¹⁾

(4) Organizačními jednotkami Vězeňské služby jsou generální ředitelství, vazební věznice, věznice, ústavy pro výkon zabezpečovací detence, **Střední odborné učiliště** a Institut vzdělávání. Generální ředitelství zabezpečuje plnění společných úkolů ostatních organizačních jednotek, které metodicky řídí a kontroluje. V čele vazebních věznic, věznic, ústavů pro výkon zabezpečovací detence, **Středního odborného učiliště** a Institutu vzdělávání jsou ředitelé, které jmenuje a odvolává generální ředitel.

(5) Vězeňská služba působí na území České republiky, nestanoví-li zvláštní právní předpis nebo vyhlášená mezinárodní smlouva, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas a již je Česká republika vázána, jinak. **Za podmíněk, v rozsahu a způsobem stanoveným mezinárodní smlouvou je příslušník Vězeňské služby a občanský zaměstnanec Vězeňské služby oprávněn působit na území jiného státu v rámci mírové nebo jiné operace, které se Česká republika účastní na základě rozhodnutí mezinárodní organizace, již je Česká republika členem nebo s níž má uzavřeny příslušné mezinárodní smlouvy. Příslušník Vězeňské služby a občanský zaměstnanec Vězeňské služby je oprávněn působit na území jiného státu také na základě rozhodnutí příslušného orgánu nebo instituce Evropské unie, nebo je-li vyslán k plnění úkolů na základě rozhodnutí ministra se souhlasem příslušného orgánu cizího státu nebo na žádost příslušného orgánu cizího státu.**

Hlava první

Úkoly, organizace a řízení Vězeňské služby

§ 2

Úkoly Vězeňské služby

(1) Vězeňská služba

- a) spravuje a střeží vazební věznice a věznice a odpovídá za dodržování zákonem stanovených podmínek výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody,
- b) spravuje a střeží ústavy pro výkon zabezpečovací detence,
- c) střeží, předvádí a eskortuje osoby ve výkonu vazby, ve výkonu zabezpečovací detence a ve výkonu trestu odnětí svobody **a eskortuje tyto osoby do výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, ústavního ochranného léčení nebo zabezpečovací detence, a to bezprostředně po ukončení výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody,**
- d) prostřednictvím programů zacházení soustavně působí na osoby ve výkonu trestu odnětí svobody a obdobně i na některé skupiny osob ve výkonu vazby s cílem vytvořit předpoklady pro jejich řádný způsob života po propuštění,
- e) provádí výzkum v oboru penologie a využívá jeho výsledky a vědecké poznatky při výkonu vazby a při výkonu trestu odnětí svobody,
- f) zajišťuje pořádek a bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství a ministerstva a v jiných místech jejich činnosti a v rozsahu stanoveném tímto zákonem zajišťuje pořádek a bezpečnost při výkonu pravomoci soudů a státních zastupitelství,
- g) vytváří podmínky pro pracovní a jinou účelnou činnost osob ve výkonu vazby, ve výkonu zabezpečovací detence a ve výkonu trestu odnětí svobody,
- h) provozuje hospodářskou činnost za účelem zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody, případně i osob ve výkonu vazby,
- i) vede evidenci osob ve výkonu vazby, ve výkonu zabezpečovací detence a ve výkonu trestu odnětí svobody na území České republiky,
- j) plní úkoly, které pro ni vyplývají z vyhlášených mezinárodních smluv, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána,
- k) zabezpečuje vzdělávání příslušníků Vězeňské služby (dále jen "příslušníci") a občanských zaměstnanců Vězeňské služby, které provádí Institut vzdělávání, a vzdělávání osob ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody, které provádí Střední odborné učiliště ~~učiliště a odborné učiliště Vězeňské služby,~~

l) poskytuje zdravotní služby ve svých zdravotnických zařízeních osobám ve výkonu vazby, osobám ve výkonu zabezpečovací detence a osobám ve výkonu trestu odnětí svobody, příslušníkům a občanským zaměstnancům Vězeňské služby; v případě potřeby zabezpečuje zdravotní služby u mimovězeňských poskytovatelů zdravotních služeb,

m) v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem²⁾ objasňuje a prověřuje vlastními pověřenými orgány (dále jen „pověřené orgány Vězeňské služby“) trestné činy osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence; ve spolupráci s Generální inspekcí bezpečnostních sborů se podílí na předcházení a odhalování trestné činnosti příslušníků Vězeňské služby a občanských zaměstnanců zařazených k výkonu práce ve Vězeňské službě spáchané při výkonu služby nebo při plnění pracovních úkolů.

(2) Vězeňská služba plní i další úkoly podle zvláštních právních předpisů³⁾.

Organizace a řízení Vězeňské služby

§ 3

(1) Úkoly stanovené v § 2 zajišťují ve Vězeňské službě vězeňská stráž, justiční stráž, správní služba, Institut vzdělávání a pověřené orgány Vězeňské služby.

(2) Vězeňská stráž střeží, předvádí a eskortuje osoby ve výkonu vazby, ve výkonu zabezpečovací detence a ve výkonu trestu odnětí svobody, **eskortuje tyto osoby do výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, ústavního ochranného léčení nebo zabezpečovací detence**, střeží vazební věznice, věznice, ústavy pro výkon zabezpečovací detence a je-li podle odstavce 5 povolána k plnění úkolů justiční stráže, střeží budovy soudů, státních zastupitelství a ministerstva. Při této činnosti zajišťuje stanovený pořádek a kázeň.

(3) Justiční stráž zajišťuje pořádek a bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství a ministerstva a v jiných místech jejich činnosti. Je-li justiční stráž dočasně povolána k plnění úkolů vězeňské stráže, střeží vazební věznice a věznice, předvádí a eskortuje osoby ve výkonu vazby, ve výkonu zabezpečovací detence a ve výkonu trestu odnětí svobody. Při této činnosti zajišťuje stanovený pořádek a kázeň.

(4) Příslušníci zařazení ve vězeňské stráži mohou být dočasně povoláni k plnění úkolů justiční stráže jen v mimořádných případech, zejména nemůže-li justiční stráž vlastními prostředky zajistit výkon služby, a to pouze se souhlasem generálního ředitele. Příslušníci zařazení ve vězeňské stráži mohou být rozhodnutím ředitele věznice dočasně pověřeni plněním úkolů správní služby, pokud správní služba jí svěřené úkoly nemůže plnit vlastními silami.

(5) Příslušníci zařazení v justiční stráži mohou být dočasně povoláni k plnění úkolů vězeňské stráže v místech výkonu vazby, výkonu zabezpečovací detence nebo výkonu trestu odnětí svobody jen v mimořádných případech, nemůže-li vězeňská stráž zajistit vlastními

prostředky pořádek a bezpečnost v těchto místech, a to pouze se souhlasem generálního ředitele.

(6) Správní služba rozhoduje ve správním řízení podle zvláštních právních předpisů a zabezpečuje organizační, ekonomickou, vzdělávací, výchovnou, zdravotnickou a další odbornou činnost.

(7) Příslušníci zařazení do správní služby mohou být rozhodnutím ředitele věznice dočasně pověřeni plněním úkolů vězeňské stráže, pokud vězeňská stráž jí svěřené úkoly nemůže vlastními silami plnit.

~~(8) Pověřené orgány Vězeňské služby mají postavení policejního orgánu v řízení o trestných činech příslušníků;²⁾ náleží jim též oprávnění používat podpůrné operativně pátrací prostředky podle tohoto zákona.~~ **Pověřené orgány Vězeňské služby mají postavení policejního orgánu v řízení o trestných činech osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence, spáchaných ve vazební věznici, věznici nebo v ústavu pro výkon zabezpečovací detence²⁾; náleží jim též oprávnění používat podpůrné operativně pátrací prostředky podle tohoto zákona.**

§ 4a

Ministerstvo při výkonu státní správy vytváří Vězeňské službě podmínky k řádnému výkonu její činnosti zejména tím, že

- a) stanoví Vězeňské službě prostředky státního rozpočtu v rámci rozpočtu kapitoly ministerstva,
- b) provádí kontrolu dodržování povinností stanovených zvláštními právními předpisy při hospodaření s majetkem státu a kontrolu dodržování ostatních právních předpisů, pokud nepatří do působnosti jiného orgánu,
- c) na úsecích obranného a civilního nouzového plánování, ochrany utajovaných informací, požární ochrany a ochrany bezpečnosti a zdraví při práci stanoví resortní koncepci činnosti v těchto oblastech a v nezbytném rozsahu provádí analytickou a kontrolní činnost,
- d) usměrňuje a koordinuje výkon služby justiční stráže s technickými a režimovými opatřeními u soudů, státních zastupitelství a na ministerstvu,
- e) na úseku informatiky vypracovává analýzy a navrhuje koncepce rozvoje informačních technologií, systémů a počítačových sítí.

§ 4b

Ministerstvo provádí kontrolu dodržování právních předpisů a vnitřních předpisů upravujících povinnosti příslušníků a občanských zaměstnanců Vězeňské služby při zacházení s obviněnými a odsouzenými a s chovanci ve výkonu zabezpečovací detence.

§ 4c

Při výkonu kontrolní činnosti ministerstvo postupuje podle zákona upravujícího kontrolu.

§ 10

Požadování vysvětlení

~~(1) Příslušník je oprávněn požadovat vysvětlení od osob ve výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, které mohou přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu nebo kázeňského přestupku spáchaného pachatelem během výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, jakož i pro vypátrání osoby prchající z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody. Vysvětlení je příslušník také oprávněn požadovat od osob ve výkonu zabezpečovací detence, které mohou přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu spáchaného pachatelem během výkonu zabezpečovací detence, jakož i pro vypátrání osoby prchající z výkonu zabezpečovací detence. Osoba podávající vysvětlení má právo na právní pomoc advokáta.~~

~~(2) Na povinnost vyhovět výzvě podle odstavce 1, možnost odepřít vysvětlení a na zákaz požadovat vysvětlení se obdobně užije zvláštní předpis.⁴⁾~~

§ 10

Požadování vysvětlení

(1) Příslušník je oprávněn požadovat vysvětlení od všech osob, které mohou přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu nebo kázeňského přestupku spáchaného pachatelem během výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu zabezpečovací detence, jakož i pro vypátrání osoby prchající z výkonu vazby, z výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu zabezpečovací detence. Požadovat vysvětlení od osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence, které mohou přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení kázeňského přestupku je oprávněn rovněž občanský zaměstnanec Vězeňské služby.

(2) Pověřený orgán Vězeňské služby je oprávněn osobu vyzvat, aby se ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu, je-li to nezbytné, dostavila na určené místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení. Dostaví-li se osoba na základě výzvy, je pověřený orgán Vězeňské služby povinen s touto osobou sepsat úřední záznam o podání vysvětlení bez zbytečného odkladu.

(3) Podání vysvětlení nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna.

Osoba může vysvětlení odepřít pouze, pokud by jí sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt.

(4) Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 2, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku. Náhradu poskytuje Vězeňská služba. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. Nárok na náhradu zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do 7 dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 2 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

§ 13

(1) Při střežení objektů je příslušník oprávněn zjišťovat totožnost osob, které vstupují do objektu nebo se v něm nacházejí, prohlížet jejich zavazadla i věci a prohlížet dopravní prostředky při vjezdu i výjezdu. Při důvodném podezření, že osoba má u sebe zbraň nebo jinou věc, kterou by mohla narušit výkon zabezpečovací detence, vazby nebo výkon trestu odnětí svobody nebo bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství nebo ministerstva nebo kterou neoprávněně vynáší ze střeženého objektu, může příslušník provést její osobní prohlídku a takovou zbraň nebo jinou věc odebrat. Může přijímat i jiná opatření nezbytná k tomu, aby do objektu nebyly vnášeny nebo dopravovány věci, které by mohly narušit výkon zabezpečovací detence, vazby nebo výkon trestu odnětí svobody nebo bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství nebo ministerstva.

(2) Příslušník uvedený v odstavci 1 je oprávněn zjišťovat totožnost osob a zakročit proti osobám, které se zdržují v ~~bezprostřední~~ blízkosti střežených objektů, pokud

a) je důvodná obava, že tyto osoby naruší výkon zabezpečovací detence, vazby nebo výkon trestu odnětí svobody nebo ohrozí bezpečnost střeženého objektu, nebo

b) se tyto osoby chovají způsobem, který narušuje zabezpečovací detence, výkon vazby nebo výkon trestu odnětí svobody nebo ohrožuje bezpečnost střežených objektů.

§ 13a

Prokázání totožnosti pověřenému orgánu

(1) Prokázáním totožnosti se rozumí prokázání jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození a v případě potřeby také adresy místa trvalého pobytu, adresy místa pobytu nebo adresy bydliště v zahraničí, rodného čísla, bylo-li přiděleno, a státní příslušnosti. Rozsah a způsob zjišťování osobních údajů musí být přiměřené účelu zjišťování totožnosti.

(2) Pověřený orgán Vězeňské služby je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu

a) podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu,

b) od níž je požadováno vysvětlení,

c) zdržující se v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání trestného činu nebo správního deliktu osobou ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence,

d) která je oznamovatelem podezření ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu, nebo

e) při plnění jiného úkolu, je-li to nezbytné pro předcházení trestné činnosti.

(3) Odmítne-li osoba uvedená v odstavci 2 prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti a pověřený orgán Vězeňské služby nemůže její totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn předvést ji na Policii České republiky. Potřebnou součinnost ke zjištění totožnosti poskytne pověřený orgán Vězeňské služby způsobem a v rozsahu, který nezmaří účel úkonu.

§ 13b

Vyžadování pomoci

Pověřený orgán Vězeňské služby je v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu v rámci prováděného šetření a opatření⁸⁾ oprávněn požadovat od orgánů veřejné správy, jakož i od právnických a fyzických osob věcnou a osobní pomoc, zejména potřebné podklady a informace včetně osobních údajů. Tyto orgány a osoby jsou povinny požadovanou pomoc poskytnout; nemusí tak učinit, brání-li jim v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti anebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba tak nemusí dále učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.

§ 15

Pronásledování a pátrání po prchajících osobách

Příslušník je povinen, pokud mu v tom nebrání jiné důležité okolnosti, bezprostředně pronásledovat osobu prchající z výkonu zabezpečovací detence, z výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody a činit nezbytná a neodkladná opatření k jejímu zadržení. O prchající osobě Vězeňská služba neprodleně vyrozumí Policii České republiky.

§ 17

Donucovací prostředky

(1) Pokud je to nezbytné k zajištění pořádku a bezpečnosti, je příslušník při plnění svých úkolů oprávněn použít donucovací prostředky proti osobám, které ohrožují život nebo

zdraví, úmyslně poškozují majetek nebo násilím se snaží mařit účel výkonu zabezpečovací detence, výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, anebo narušují pořádek nebo bezpečnost v prostorách Vězeňské služby, ve věznici pro místní výkon trestu, v budovách soudů, jakož i jiných místech činnosti soudů, budovách státních zastupitelství nebo ministerstva, **v zařízeních mimovězeňských poskytovatelů zdravotních služeb a v bezprostřední blízkosti střežených objektů.**

(2) Donucovacími prostředky jsou:

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobraný,
- b) předváděcí řetízky,
- c) pouta,
- d) poutací popruhy,
- e) pouta s poutacím opaskem,
- f) ~~slzotvorné prostředky~~ **slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,**
- g) ~~obušek~~ **obušek nebo jiný úderný prostředek,**
- h) služební pes,
- ch) vodní stříkač,
- i) zásahová výbuška,
- j) expanzní zbraně,
- k) úder střelnou zbraní,
- l) hrozba střelnou zbraní,
- m) varovný výstřel,
- n) vytlačování štítem,**
- o) vytlačování vozidlem,**
- p) prostředek k zamezení prostorové orientace.**

(3) Příslušník rozhoduje, který z donucovacích prostředků použije podle konkrétní situace tak, aby dosáhl účelu sledovaného služebním zákrokem. Přitom je povinen dbát, aby použití donucovacího prostředku bylo přiměřené účelu zákroku a aby jím nebyla způsobena újma zřejmě nepřiměřená povaze a nebezpečnosti protiprávního jednání.

(4) Při předvádění osoby výkonu zabezpečovací detence, ve výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody mimo objekt ústavu lze použít donucovací prostředky uvedené v předchozím odstavci pod písmeny b), c) a e) i bez splnění podmínek uvedených v odstavci 1. Příslušník je oprávněn je použít, pokud to je ke splnění účelu úkonu nezbytné.

(5) Je-li vzhledem k předchozímu chování obviněného, **chovance** nebo odsouzeného důvodná obava, že by se mohl chovat násilným způsobem, lze při jeho předvádění použít donucovací prostředky uvedené v odstavci 2 písm. b), c) nebo e) i bez splnění podmínek stanovených v odstavci 1. Příslušník je oprávněn takové donucovací prostředky použít, pokud to je ke splnění účelu úkonu nezbytné. **Příslušník je oprávněn omezit volný pohyb osoby, která fyzicky napadá příslušníka nebo jinou osobu, ohrožuje vlastní život, poškozujícím majetek nebo se pokusí o útěk, připoutáním k vhodnému předmětu, zejména pomocí pout. Toto omezení musí být ukončeno v okamžiku, kdy je zřejmé, že osoba takové jednání nebude opakovat, nejdéle však po uplynutí 2 hodin od okamžiku připoutání.**

§ 18

Použití střelné zbraně

(1) Příslušník je oprávněn při plnění svých úkolů použít střelnou zbraň jen výjimečně, aby

a) v případě nutné obrany odvrátil přímo hrozící nebo trvající útok proti jeho osobě nebo útok na život nebo zdraví jiné osoby,

b) překonal odpor směřující ke zmaření služebního zákroku, pokud jej nemůže překonat jinak a nedokončení zákroku by ohrozilo život nebo zdraví jiné osoby,

c) zamezil útěku osoby ve výkonu zabezpečovací detence, ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody ze střeženého objektu nebo při eskortě, kterou nelze zadržet jiným způsobem,

d) odvrátil nebezpečný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt nebo stanoviště, po marné výzvě, aby bylo od útoku upuštěno,

e) zneškodnil zvíře ohrožující život nebo zdraví osob.

(2) Použití střelné zbraně je přípustné jen tehdy, jestliže by použití donucovacích prostředků bylo zřejmě neúčinné.

(3) Před použitím střelné zbraně v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až d) je příslušník povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito střelné zbraně. Od výzvy s výstrahou může příslušník upustit pouze v případě, že je ohrožen jeho život nebo zdraví anebo život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

(4) Při použití střelné zbraně je příslušník povinen dbát nutné opatrnosti, aby zejména neohrozil život nebo zdraví jiných osob a aby co nejvíce šetřil život osoby, proti níž zakročuje.

§ 19

Omezení při použití donucovacích prostředků a střelné zbraně

(1) Při služebním zákroku nelze proti

a) těhotné ženě, osobě vysokého věku a osobě se zjevným zdravotním postižením nebo osobě zjevně mladší 15 let použít úderů a kopů sebeobranou, pout s poutacím opaskem, slzotvorných, **elektrických nebo jiných obdobně dočasně zneschopňujících** prostředků, obušku a **jiného úderného prostředku**, služebního psa, vodního stříkače, zásahové výbušky, **expanzní zbraně**, úderu střelnou zbraní, varovného výstřelu a střelné zbraně,

b) ženě použít služebního psa, **elektrického nebo jiného obdobně dočasně zneschopňujícího prostředku** a střelné zbraně;

to neplatí, pokud útok těchto osob bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví příslušníka nebo jiné osoby anebo hrozí větší škoda na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jinak, a v případech uvedených v § 18 odst. 1 písm. c).

(2) Ustanoveními § 17 a 18 není dotčena povinnost uložená v § 6 odst. 3.

§ 20

Povinnosti příslušníka po použití donucovacího prostředku a střelné zbraně

(1) Jestliže při použití donucovacího prostředku nebo střelné zbraně došlo ke zranění osoby, je příslušník povinen, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout jí první pomoc a zajistit její lékařské ošetření a sepsat o použití donucovacího prostředku záznam.

(2) Každé použití donucovacího prostředku nebo střelné zbraně je příslušník povinen bezodkladně oznámit svému nadřízenému.

(3) Ustanovení odstavce 2 se neužije v případě, že donucovací prostředek byl použit v rozsahu a za podmínek stanovených v § 17 odst. 4 a 5.

§ 21a

Pořizování záznamů

(1) Vězeňská služba může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se v objektech a prostorách jí spravovaných a střežených.

(2) Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, Vězeňská služba informuje o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejní.

§ 22a

Držení a používání nebezpečných látek a věcí

(1) Vězeňská služba je oprávněna pro účely výuky, výcviku, zkoušek, expertizní a znalecké činnosti nebo pro výkon jiné činnosti v rámci plněného úkolu nabývat, držet, přechovávat a používat nebezpečné látky a věci. Nebezpečnými látkami a věcmi se pro účely tohoto zákona rozumějí zejména omamné a psychotropní látky a jedy.

(2) Vězeňská služba je povinna

- a) přijmout opatření k zamezení neoprávněného nebo nahodilého přístupu k nebezpečným látkám a věcem a k zamezení jejich neoprávněného použití,
- b) vést evidenci nebezpečných látek a věcí,
- c) vést dokumentaci technicko-organizačních opatření k zajištění ochrany nebezpečných látek a věcí a k eliminaci rizik z jejich povahy vyplývajících.

Hlava pátá

Vedení evidence osob ve výkonu zabezpečovací detence, ve výkonu vazby a trestu odnětí svobody

§ 23a

(1) Evidence osob ve výkonu zabezpečovací detence, vazby a výkonu trestu odnětí svobody na území České republiky obsahuje

- a) údaje převzaté z rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení oznámených Vězeňské službě,
- b) údaje umožňující určení totožnosti každé osoby ve výkonu zabezpečovací detence a uvězněné osoby,
- c) údaje o průběhu výkonu zabezpečovací detence, vazby nebo trestu odnětí svobody včetně údajů o přesném místě a době, kdy taková osoba vykonávala zabezpečovací detenci, vazbu

nebo trest odnětí svobody, přehledu o udělených odměnách a uložených kázeňských trestech a údajů o výsledcích zdravotních prohlídek.

(2) Na zpracování osobních údajů v evidenci uvedené v odstavci 1 se užije zvláštní zákon⁶⁾ s těmito výjimkami:

- a) ke zpracování osobních údajů v této evidenci není třeba souhlasu osoby, jíž se údaje týkají,
- b) Vězeňská služba nemá povinnost informovat osobu, jíž se údaje týkají, o obsahu své evidence,
- c) k předání osobních údajů z této evidence do jiných států, pokud se tak děje v rámci spolupráce v trestních věcech uskutečňované na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, není nutný předchozí souhlas Úřadu pro ochranu osobních údajů,
- d) osobní údaje se v evidenci uchovávají do doby, než osoba, jíž se tyto údaje týkají, dovrší nebo by dovršila 80 let, nejméně však 10 let od propuštění takové osoby z výkonu zabezpečovací detence, vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody.

(3) Údaje z evidence osob ve výkonu zabezpečovací detence, ve výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody Vězeňská služba **poskytuje na žádost**

- a) orgánům činným v trestním řízení **a zpravodajským službám České republiky**,
- b) soudům a státním zastupitelstvím při výkonu jejich další působnosti,
- c) správním orgánům a Rejstříku trestů, pokud je potřebují pro svou činnost,
- d) jiným osobám, pokud na poskytnutí informace osvědčí právní zájem a jejímu sdělení nebrání zvláštní zákon.

(4) Žadatel, který má zřízenou datovou schránku, podává žádost prostřednictvím datové schránky.

(4 5) Vězeňské službě poskytuje Ministerstvo vnitra pro účely evidence podle odstavce 1 **a pro účely ověření totožnosti osoby ve výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody** ze základního registru obyvatel o subjektech údajů referenční údaje, kterými jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,

- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(§ 6) Vězeňské službě poskytuje Ministerstvo vnitra pro účely evidence podle odstavce 1 **a pro účely ověření totožnosti osoby ve výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody** z agendového informačního systému evidence obyvatel o státních občanech České republiky a bývalých státních občanech, kteří pozbyli státní občanství České republiky, údaje, kterými jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, včetně předchozích příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví,
- d) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se narodil,
- e) rodné číslo,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- g) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu, popřípadě též adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle jiného právního předpisu,
- h) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- i) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo opatrovníka; nebylo-li opatrovníkovi rodné číslo přiděleno, datum, místo a okres narození; je-li opatrovníkem ustanoven orgán místní správy, název a adresa sídla,
- j) jméno, popřípadě jména, příjmení, včetně předchozích příjmení, rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození; je-li jiným zákonným zástupcem dítěte právnická osoba, název a adresa sídla,
- k) rodinný stav, datum, místo a okres uzavření manželství, došlo-li k uzavření manželství mimo území České republiky, místo a stát, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení manželství za neplatné, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neexistenci manželství, datum zániku manželství smrtí jednoho z manželů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z manželů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který manžel prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství,

l) datum a místo vzniku registrovaného partnerství, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neplatnosti nebo o neexistenci registrovaného partnerství, datum zániku registrovaného partnerství smrtí jednoho z registrovaných partnerů (dále jen „registrovaný partner“), nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z partnerů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který partner prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení registrovaného partnerství,

m) jméno, popřípadě jména, příjmení, včetně předchozích příjmení, a rodné číslo manžela nebo partnera; je-li manželem nebo partnerem fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení manžela nebo partnera a datum jeho narození,

n) jméno, popřípadě jména, příjmení, včetně předchozích příjmení, a rodné číslo dítěte; je-li dítě cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte a datum jeho narození,

o) o osvojeném dítěti údaje v rozsahu

1. stupeň osvojení,

2. původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte,

3. původní a nové rodné číslo dítěte,

4. datum, místo a okres narození,

5. rodná čísla osvojitelů; v případě, že osvojiteli nebylo přiděleno rodné číslo, údaje o jménu, popřípadě jménech, příjmení a datu narození osvojitele,

6. rodná čísla otce a matky; pokud jim nebylo přiděleno, jejich jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

7. datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení dítěte,

p) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

q) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil,

r) záznam o poskytnutí údajů.

(6 7) Vězeňské službě poskytuje Policie České republiky pro účely evidence podle odstavce 1 **a pro účely ověření totožnosti osoby ve výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody** z informačního systému cizinců údaje, kterými jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) pohlaví,

d) místo a stát, kde se cizinec narodil; v případě, že se cizinec narodil na území České republiky, místo a okres narození,

e) rodné číslo,

f) **fotografie**,

ř) **g**) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

g) **h**) druh a adresa místa pobytu,

h) **i**) číslo a platnost oprávnění k pobytu,

i) **j**) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,

j) **k**) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,

k) **l**) správní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,

l) **m**) rodinný stav, datum a místo uzavření manželství, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení manželství za neplatné, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neexistenci manželství, datum zániku manželství smrtí jednoho z manželů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z manželů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který manžel prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství,

m) **n**) datum a místo vzniku registrovaného partnerství, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neplatnosti nebo o neexistenci registrovaného partnerství, datum zániku registrovaného partnerství smrtí jednoho z partnerů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z partnerů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který partner prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení registrovaného partnerství,

n) **o**) jméno, popřípadě jména, příjmení manžela nebo partnera a jeho rodné číslo; je-li manžel nebo partner cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

o) **p**) jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, pokud je cizincem, a jeho rodné číslo; v případě, že dítěti nebylo rodné číslo přiděleno, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

p) **q**) jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce, pokud jsou cizinci, a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

q) r) o osvojeném dítěti, pokud je cizincem,

1. stupeň osvojení,

2. původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte,

3. původní a nové rodné číslo dítěte,

4. datum a místo narození,

5. rodná čísla osvojitelů; v případě, že osvojiteli nebylo přiděleno rodné číslo, údaje o jménu, popřípadě jménech, příjmení a datu narození osvojitele,

6. rodná čísla otce a matky; pokud jim nebylo přiděleno, údaje o jejich jménu, popřípadě jménech, příjmení a datu narození; tyto údaje se neoznamují, pokud se jedná o dítě narozené ženě s trvalým pobytem v České republice, která porodila dítě a písemně požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem,

7. datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení dítěte,

ř) s) vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,

s) t) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,

š) u) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil,

⌘) v) jméno, popřípadě jména, příjmení

1. zletilého nezaopatřeného dítěte cizince s povolením k pobytu na území České republiky,

2. nezletilého cizince, který byl cizinci s povolením k pobytu na území České republiky nebo jeho manželou rozhodnutím příslušného orgánu svěřen do náhradní rodinné péče, nebo který byl cizincem s povolením k pobytu na území České republiky nebo jeho manželem osvojen anebo jehož poručíkem nebo manželem jeho poručníka je cizinec s povolením k pobytu na území České republiky,

3. osamělého cizince staršího 65 let nebo bez ohledu na věk cizince, který se o sebe nedokáže ze zdravotních důvodů sám postarat, jde-li o sloučení rodiny s rodičem nebo dítětem s povolením k pobytu na území České republiky,

4. cizince, který je nezaopatřeným přímým příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takovým příbuzným manžela občana Evropské unie,

5. rodiče nezletilého cizince, kterému byl udělen azyl podle zvláštního právního předpisu, a jeho rodné číslo; jde-li o cizince, kteří nemají přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

☞ w) záznam o poskytnutí údajů.

(7 8) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(8 9) Vězeňská služba je oprávněna pro účely evidence podle odstavce 1 vyžádat si opis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu. Žádost o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(9 10) Neskončilo-li trestní stíhání, ve kterém byl obviněný ve vazbě, pravomocným odsouzením, může Vězeňská služba osobní údaje takové osoby poskytovat podle odstavce 3 písm. c) a d) jen s jejím souhlasem.

(10 11) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

(12) Vězeňská služba je pro účely správy placení pohledávek oprávněna požadovat z agendových informačních systémů o důchodech a o výsluhových příspěvcích vojáků a příslušníků bezpečnostních sborů poskytnutí údaje, zda osoba ve výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody je poživitelem důchodu nebo výsluhového příspěvku, a to způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup.

(13) Vězeňská služba neposkytuje podle zvláštního právního předpisu⁹⁾ údaje vedené pro účely evidence podle odstavce 1, informace, které souvisí s ochranou a obranou objektů, ve kterých je vykonávána zabezpečovací detence, vazba a trest odnětí svobody, o vozidlech užívaných k přepravě vězňených osob a o způsobu a rozsahu ochrany a střežení osob.

Hlava šestá

Hospodářská činnost Vězeňské služby

§ 23b

~~(1) Vězeňská služba může provozovat hospodářskou činnost mimo svoji činnost hlavní, pro kterou byla zřízena, za předpokladu, že ve své hlavní činnosti plní úkoly stanovené tímto zákonem.~~

~~(2) Zisk dosažený hospodářskou činností je mimorozpočtovým zdrojem, se kterým je možné nakládat způsobem uvedeným ve zvláštním právním předpise.6c) Finanční hospodaření této činnosti je vedeno odděleně od hospodaření s prostředky rozpočtu Vězeňské~~

~~služby na zvláštním, k tomu účelu zřízeném běžném účtu. Rozsah a podmínky hospodářské činnosti stanoví ministerstvo vyhláškou.~~

~~(3) Výdaje na hospodářskou činnost musí být v plné výši pokryté příjmy z této činnosti. Na zahájení nové pracovní činnosti v rámci hospodářské činnosti bude za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{6d)} poskytnuta návratná finanční výpomoc z rozpočtu kapitoly ministerstva. Vězeňská služba je povinna návratnou finanční výpomoc vyřadit do konce kalendářního roku následujícího po roce, v němž byla poskytnuta.~~

~~(4) Zisk dosažený hospodářskou činností se dále může použít na krytí potřeb investičního a neinvestičního charakteru v rámci hospodářské činnosti.~~

(1) Vězeňská služba může provozovat hospodářskou činnost mimo svoji činnost hlavní, pro niž byla zřízena, zejména za účelem zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody nebo umístěných v ústavech pro výkon zabezpečovací detence.

(2) Hospodářská činnost je provozována za účelem dosažení kladného výsledku hospodaření; to platí i pro jednotlivé provozovny, v nichž je hospodářská činnost provozována.

(3) Organizační jednotky Vězeňské služby, které jsou věznicí nebo ústavem pro výkon zabezpečovací detence, sledují hospodaření provozovny odděleně od hlavní činnosti a od hospodaření s prostředky rozpočtu věznice nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence. Peněžní prostředky používané pro provoz hospodářské činnosti jsou vedeny na zvláštním bankovním účtu.

(4) Provozní výdaje hospodářské činnosti musí být v plné výši pokryty příjmy z této činnosti.

(5) Kladný rozdíl příjmů a výdajů dosažený za kalendářní rok v rámci hospodářské činnosti je mimorozpočtovým zdrojem, se kterým je možno nakládat způsobem uvedeným ve zvláštním právním předpis^{6c)}.

---

¹⁾ § 9 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

²⁾ § 12 odst. 2 trestního řádu.

³⁾ Například § 16 a 20 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 15 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů, § 63 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů, § 9 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ § 12 odst. 2 až 5 zákona ČNR č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky.

⁵⁾ § 48 a 50 zákona č. 169/1999 Sb.

§ 15 a 18 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

§ 23a zákona č. 283/1991 Sb.

⁶⁾ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 227/2000 Sb.

~~^{6a)} Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.~~

~~^{6b)} § 1 zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.~~

^{6c)} § 45 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

~~^{6d)} Zákon č. 218/2000 Sb.~~

^{6e)} Zákon č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{6f)} § 2 zákona č. 240/2000 Sb.

⁷⁾ § 159 zákona ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky.

^{7a)} Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).

⁸⁾ **§ 158b trestního řádu.**

⁹⁾ **Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.**